

Nr 4. Alla fläckar är inte svamp

Kallare temperaturer den senaste veckan har gjort att utvecklingen stannat av på sina håll och det är därmed inte så stor förändring sedan förra veckan. Runtom i Norrlandslänen har det uppmärksamats manganbrist i form av fläckar på bladen. Vissa har upptäckt det i tid och lagt mangan när de bekämpat ogräs.

I veckans lägesrapport kan du också läsa mer rapsbaggar samt bekämpningsstrategier för dessa.

Väder

Den senaste veckan har det varit kallare temperaturer och relativt mycket nederbörd på vissa håll.

Rapporter från fält

Västerbotten/Norrbotten

De flesta spannmålsfält håller på att utveckla sina första blad (runt DC 13), en del kornfält har börjat bestocka sig (DC 21-22). Rybsen har utvecklat ett par örtblad (DC 12). I havren har det observerats lite bladfläckar och i vissa fält ses fläckar på grund av manganbrist. En del gnag av jordloppor har observerats i rybsen men skadorna är inte allvarliga.

Jämtland

Fortsatt stora skillnader i utvecklingsstadier runtom i länet. I tidigt korn har redan flaggbladet utvecklats (DC 39). Överlag friska grödor förutom där växtföljden är korndominerad. Där finns angrepp av kornets bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka. Generellt fina fält med bra grön färg som tyder på bra näringstillgång. Någon enstaka havrebladlus har hittats i korn.

Västernorrland

I det tidigast sådda kornet kan man se borsten (DC 49). Rågvetet blommar (DC 65). De senare sådda vårsådesfälten befinner sig i stråskjutning (runt DC 31). Några rapporter om kornets bladfläcksjuka och sköldfläcksjuka har kommit in.

Rapsbaggar kan förekomma vissa år

Rapsbaggar förekommer i skadliga nivåer endast enstaka år. När vädret är varmt trivs de och kan flyga in i fälten redan i tidigt knoppstadium. Förekommer odling av vårrybs regelbundet i ett område är risken för angrepp större.

I tidigt knoppstadium är plantorna mycket känsliga. Rapsbaggar söker pollen som är deras huvudsakliga föda, och gör stor skada när de biter sönder små knoppar för att komma åt pollen. Bevakning och eventuell bekämpning är allra viktigast i tidiga stadier.

Rapsbaggar kan göra stor skada redan tidigt i utvecklingen.

Håll bekämpningströsklarna

- Tidigt knoppstadium (DC 51), 0,5-1 rapsbaggar i medeltal/planta
- Medelsent knoppstadium (DC 52/53), 1-2 rapsbaggar i medeltal/planta
- Sent knoppstadium (DC 59), 2-3 rapsbaggar i medeltal/planta

Räkna av rapsbaggar på flera platser i fältet och på plantor av alla storlekar. Det är viktigt att hålla bekämpningströsklarna. Sena behandlingar, efter det att grödan börjat blomma, ska definitivt undvikas då dessa gör mer skada än nytta. Under blomning skadas rapsbaggaras naturliga fiender, samtidigt som risken för skördeador på grund av rapsbaggar är över.

Förväxlingsrisker korn – alla fläckar är inte svamp!

Fläckar som lätt kan förväxlas med svampangrepp förekommer ofta i fälten. Fläckarna kan dels vara s.k. fysiologiska fläckar som ofta är sortspecifika, dels fläckar orsakade av sprutmedel eller växtnäingsbrist. Fläckarna är alltså inte orsakade av någon svamp och kan därför inte bekämpas med svamppreparat.

På lätta och porösa jordar, i synnerhet där man vårplöjt, kan man ibland se en del symptom av manganbrist. Kyla kan också förvärra symptomen. Oftast är bristsymptomen svagare i hjulspår, där jorden är mer återpackad.

Eftersom mangan lätt fastläggs i jorden avhjälps manganbrist snabbast och säkrast genom bladgödsling. Preparat innehållande mangan kan sprutas redan från 2-3-bladsstadiet.

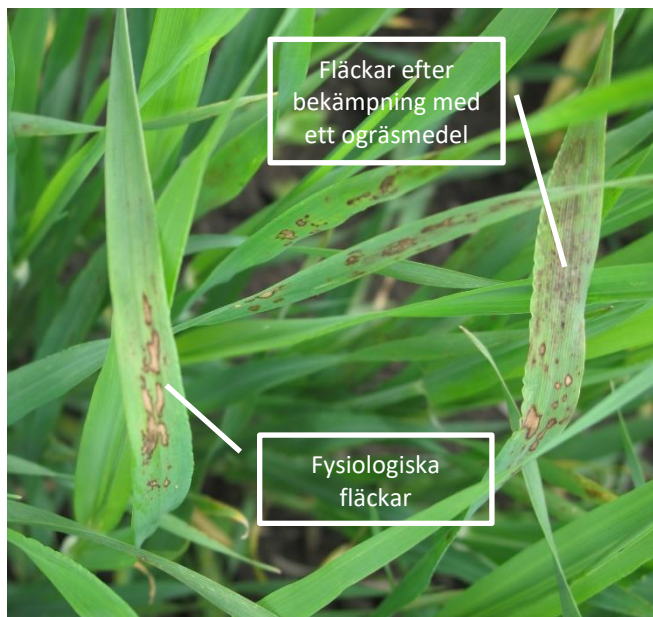

Manganbrist i korn. Bladen blir gulgröna och små bruna fläckar uppträder i rader mellan bladnerverna.

Tidigare erfarenheter och kännedom om jordens riskbenägenhet är viktiga faktorer för beslut om sprutning, eftersom bladgödslingen bör göras innan symptomen är alltför utbredda.

Manganbrist i korn. Plantorna gulnar, men i hjulspår packas jorden så att mangan blir mer tillgängligt och bristsymptom kan utebli.

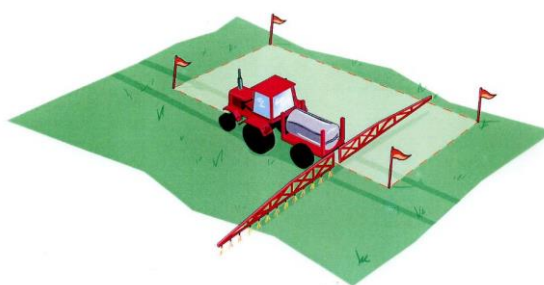

Fysiologiska fläckar och skador av ogräsbekämpning i sorten Tipple.

Lämna gärna nollruta

Genom att lämna en obehandlad ruta när du utför bekämpning eller gödslingar i ditt fält kan du lära dig mer om effekt av den behandling du utför. Blev det den effekt på ogräs som du förväntade dig? Har du fått några sprutskador och hur kan dessa i så fall undvikas till nästa år? Hur mycket kväve levererar marken utan gödsling?

Stäng av sprutan några meter och markera upp platsen med käppar.

Växtskyddscentralen Uppsala